

2

3

1 Štefan Papčo: *Blauk*, 2008 – 2011, drevo, site specific instalácia, IP kamera, webový online prenos, 140 x 70 x 60 cm, zbierka Slovenskej národnej galérie
 Štefan Papčo: *Bivouac*, 2008 – 2011, wood, site-specific installation, IP camera, online Internet transmission, 140 x 70 x 60 cm, Slovak National Gallery Collection

2 Štefan Papčo: *Hmožka*, zo série *Uzdy dobré večer...*, 2013, drevo, 95 x 190 x 70 cm, majetok Museum Voorlinden, Wassenaar (Holandsko)
 Štefan Papčo: *Anorak*, from the cycle *All Good Things...*, 2013, wood, 95 x 190 x 70 cm, courtesy of Museum Voorlinden, Wassenaar (The Netherlands)

3 Štefan Papčo: *Cz, červená, striebla*, zo série *Mafinová*, 2014, železo, silikón, 130 x 220 x 130 cm, majetok autora a ZAHORIAN & VAN ESPEN
 Štefan Papčo: *Through the Red Roof*, from the cycle *Cardinality* (2014), iron, silicone, 130 x 220 x 130 cm, courtesy of the artist and ZAHORIAN & VAN ESPEN

KHB
 Kunsthalle
 Bratislava

Hostia / Guests:

Zbyněk Baladrán
 Juraj Bartusz
 Július Koller
 Roman Ondák
 Lucia Papčová
 Lucia Šceranková
 Annie Vigier & Franck Apertet
 (les gens d'Uterpan)

OTVORENÉ / OPEN

Pon: 12:00 – 19:00 / Mon: 12 – 7 p.m.

Uto: zatvorené / Tue: closed

Str: 13:00 – 20:00 / Wed: 1 p.m. – 8 p.m.

Štv – Ned: 12:00 – 19:00 / Thu – Sun: 12 – 7 p.m.

Vstup voľný / Free entry

Kunsthalle Bratislava
 Nám. SNP 12, Bratislava
 Slovenská republika

www.kunsthallebratislava.sk

S finančnou podporou
 With financial support

Partner overenia fasády
 Building Lighting Partner

ZAHORIAN & VAN ESPEN

u. Katedra
 na podporu
 umenia

Ministerstvo kultúry
 Slovenskej republiky
 Ministry of Culture
 of the Slovak Republic

N O A V O U M C O I V A E
 P O R M E N N O I V A E

Partneri výstavy
 Partners of the exhibition

SME TU PRIE VÁS UŽ ZO HOŠŤOV

BRATISLAVDEŇ.sk
 Bratislavský internetový denník

Partners of the exhibition

• RADIO_FM • RADIO DEVIN

Media partneri
 Media partners

ŠTEFAN PAPČO

Psycho-vertical

Kurátorka / Curator:
 Elena Sorokina

PAP
 Kunsthalle
 Bratislava

OTVORENIE / OPENING

7. december 2017 od 18:00 do 20:00 hod.

December 7th 2017 from 6 until 8 p.m.

TRVANIE VÝSTAVY / DURATION

8. december 2017 – 25. február 2018

December 8th 2017 – February 25th 2018

Psycho-vertical: Radikálne performatívne sochárstvo Štefana Papča

Elena Sorokina
kurátorka / curator

Psycho-vertical je lezecká trasa vo Vysokých Tatrách, vedúca neďaleko hranice medzi Slovenskom a Poľskom. Topograficky ju charakterizujú vertikálne naskladané voľné bloky obrovských kameňov, čím sa zaraďuje medzi najnáročnejšie lezecké výstupy.

Sochárska tvorba Štefana Papča je bytostne spätá s horolezectvom, ktorému sa dlhodobo venuje. Geologické formácie a prostredie hôr mu slúžia ako pracovný priestor a gravitácia, skalná masa či teplota rosného bodu ako materiál. Papčo sa pokúša o (nemožné) pretlmočenie svojej horolezeckej skúsenosti do sochárskeho diela prostredníctvom typického horolezeckého vyjadrovacieho slovníka ako sú kúty, dutiny, špáry či komíny. Medzi extrémnym fyzickým výkonom a extrémnou duševnou disciplínou spočíva mnohorakosť lezenia, často vo vopred choreograficky pripravenom pohybe. Kľúčovým zdrojom umelcovej inšpirácie sa tak stávajú „lezecké skóre“, ktoré horolezci zaznamenávajú priamo do povrchovej štruktúry skál.

Papčo je s týmto prostredím a jeho ekológiou hlboko spätý. Tvorivými postupmi mapuje dejiny alpinizmu a jeho dvojakého postavenia v epoche modernosti. Pracuje s ich protirečivou povahou a zároveň ju odkrýva. Alpinizmus, ktorého „vznik“ sa oficiálne datuje rokom 1760, sa totiž rozvíjal v prepojení s logikou kolonizácie a zdolávania vrcholov, no zároveň zastával antitechnologické stanovisko a propagoval ochranu prírody. V dejinách Československa malo horolezectvo navyše veľmi osobitý podtext. V období sovietskej okupácie sa horolezectvo a vysokohorská turistika praktikovali aj ako spôsob pokojného kladenía odporu voči duševnému útlaku a taktiež ako technika oslobodzovania sa spod opresívneho systému. Lebo jediná úniková cesta, z krajiny s uzatvorenými hranicami, bola v zásade takáto: radikálne vertikálna.

Vysoké Tatry slúžia Papčovi aj ako výstavný priestor. Realizuje vysokohorské výstupy a umiestňuje svoje diela do hornatého terénu, kde sú vystavené vplyvu každodenných zmien počasia. Vyrezávané drevené plastiky tam žijú vlastným životom a vpisujú do seba extrémne poveternostné podmienky. Papčov prístup programovo odporuje akejkoľvek „extrakcii“. Pracuje priamo s horskou hmotou a zisťuje, čo znamená čítať Zem ako telesnú matériu.

Výstava je počťou legendárnej Galérie Ganku – fiktívnej ustanovizni, ktorú v roku 1982 vytvoril Július Koller, v ťažko dostupnej sutinovej tatranskej terase. Výstava bude oficiálne ukončená aktom pocty, v ktorom umelec, kurátorka a niekoľko pozvaných hostí podniknú symbolický, nenáročný výstup Bielovodskou dolinou, ktorá vedie ku Galérii Ganku.

Na výstavu sme prizvali aj ďalších umelcov a umelkyne, ktorí svojimi poznámkami prispievajú k téme „vertikality“ a prejavom jej politiky, gravitácie, hmoty, ale i k choreografii lezenia a ďalších príbuzných tém. Okrem iných to sú Zbyněk Baladrán, Juraj Bartusz, Roman Ondák, Lucia Papčová, Lucia Sceranková, Annie Vigier a Franck Apertet (les gens d’Uterpan), ktorí láskavo prijali pozvanie zapojiť sa do tém nastolených výstavou, a samozrejme aj fiktívnou inštitúciou Júliusa Kollera, nachádzajúcou sa na pomedzí Zeme a vesmíru.

Štefan Papčo: *Centrálny kút*, zo série *Mohutnosti*, 2014, železo, silikón, 130 x 130 x 70 cm, zbierka Dobňák
Štefan Papčo: *Central Dihedral*, from the cycle *Cardinality* (2014, iron, silicone, 130 x 130 x 70 cm, Dobňák Collection

„Papčov prístup programovo odporuje akejkoľvek ‚extrakcii‘. Pracuje priamo s horskou hmotou a zisťuje, čo znamená čítať Zem ako telesnú matériu.“

Psycho-vertical: Štefan Papčo’s Radical Performative Sculpture

Psycho-vertical is a climbing route in the High Tatra Mountains, situated close to the border between Slovakia and Poland. With a topography of large free vertical loose boulder blocks, it is one of the hardest routes to ascend.

Štefan Papčo’s sculptural work is intimately connected to mountaineering, which he has been practicing for many years. The geological formations and the environment of these mountains constitute his workspace, while gravity, mass, or dew point can be considered his material. Papčo engages in an (impossible) translation of his climbing experience, introducing the vocabulary of mountaineering – such as corners, interstices, gaps or chimneys – into sculpture. Between an extreme physical performance and extreme mental discipline, the plural status of climbing is often based on a pre-written, choreographed movement. Written directly onto the rock’s surface, the climbing scores created by the climbers themselves are a key source of inspiration for the artist.

Deeply entangled with this environment and its ecology, Papčo’s practice revisits the history of alpinism and its dual position within modernity, simultaneously embracing and exposing its contradictions. Officially “invented” in 1760, alpinism went hand-in-hand with the logic of colonisation and conquest of the summits, while also promoting an anti-technological stance and nature conservation. Within the history of Czechoslovakia, mountaineering at times meant a very particular context. During the Soviet occupation, mountaineering was practiced as a technique of peaceful resistance to mental oppression and as an exercise in freedom from the oppressive system. This was in fact the only escape route from this country with closed borders: a radically vertical one.

The Tatra mountains also function as Papčo’s exhibition space. Indeed, he climbs and places sculptures on the mountains’ platforms, exposing them to today’s ever-changing climate. The carved wooden figures live through and record the extreme weather conditions. Papčo’s attitude is programmatically opposite to any “extraction”, it engages directly with the matter of the mountains and reflects on what it means to read the Earth as bodily matter.

This exhibition pays tribute to the legendary Ganek Gallery – a fictional institution created by Július Koller in 1982 on an inaccessible plateau in the Tatras. In a gesture of homage, the artist, curator and several invited guests will perform a modest ascent in the Whitewater Valley leading to Ganek, which will officially proclaim the end of the exhibition.

In the frame of this exhibition, we also invited other artists to contribute their notes on “verticality” and its politics, gravity, mass, choreographies of climbing and other issues addressed. These artists include, among others: Zbyněk Baladrán, Juraj Bartusz, Roman Ondák, Lucia Papčová, Lucia Sceranková, Annie Vigier and Franck Apertet (les gens d’Uterpan), who generously agreed to engage with the questions raised in the exhibition, as well as Július Koller’s fictional institution located between the earth and the cosmos.

Preklad / Translation: Silvia Ruppeltdtová

Štefan Papčo: *Severný pilier*, zo série *Mohutnosti*, 2014, silikón, 130 x 40 x 25 cm, majetok autora a ZAHORIAN & VAN ESPEN
Štefan Papčo: *North Pillar*, from the cycle *Cardinality*, 2014, silicone, 130 x 40 x 25 cm, courtesy of the artist and ZAHORIAN & VAN ESPEN

“Papčo’s attitude is programmatically opposite to any ‘extraction’, it engages directly with the matter of the mountains and reflects on what it means to read the Earth as bodily matter.”